

Sygn. akt I CKN 107/99

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 1999 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN – T. Wiśniewski
Sędziowie: SN - B. Czech (spraw.)
 SN – I. Koper

Protokolant - E. Krentzel

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 1999 r. na rozprawie,

sprawy z powództwa J. Ł. i M. Ł.,

przeciwko E. G. i J. G.,

o zapłatę,

na skutek kasacji pozwanych

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 maja 1998 r.,

oddala kasację i zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powodów kwotę 2.250 zł. (dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.-

I CKN 107/99

U z a s a d n i e

W dniu 23.VIII.1993 r. strony zawarły „porozumienie” w którym m.in.: a/ pozwani potwierdzili wysokość swojego zadłużenia wobec powodów w kwocie 410.000.000 zł. na dzień 23.VIII.1993 r., b/ tytułem zabezpieczenia tego długu pozwani wręczyli powodom „weksel kaucyjny in blanco”, który miał zostać „(...) uzupełniony zgodnie z warunkami niniejszego porozumienia dn. 30 września 1995 r.”, c/ ostateczny termin spłaty całego zadłużenia ustalony został „(...) na dzień 30 września 1995 r. w kwocie odpowiadającej równowartości 22,500 USD (...)”.

Przedmiotowy weksel powodowie wypełnili w dniu 30.IX.1995 r. na kwotę 54.506 zł., i – mimo wezwania - nie otrzymawszy od pozwanych zapłaty wytoczyli powództwo o wymienioną kwotę.

Sąd Rejonowy nakazem zapłaty z 13.XI.1995 r., II Nc .../95., uwzględnił powództwo.

Pozwani w zarzutach podnieśli zarzut potrącenia, a w toku dalszego postępowania – również zarzuty wekslowe.

Sąd Wojewódzki w W. wyrokiem z 6.II.1997 r., III C .../96, utrzymał w mocy wymieniony nakaz zapłaty i orzekł o kosztach procesu.

Apelację pozwanych od tego wyroku oddalił Sąd Apelacyjny wyrokiem z 28.V.1998 r., I ACa/98. Sąd Apelacyjny przyjął, że weksel wypełniony został zgodnie z „Porozumieniem” stron, a nieprzedstawienie go pozwanym do zapłaty nie doprowadziło do wygaśnięcia roszczenia wobec pozwanych, albowiem są oni wystawcami przedmiotowego weksla własnego (art. 30 i 53 pr. weksl. w zw. z art. 103 i 104 pr. weksl.).

Pozwani w kasacji zarzucili naruszenie:

a/ przepisów prawa wekslowego: art. 34 i 38 „przez uznanie, że weksel został przedstawiony do zapłaty w terminie” oraz art. 53 i 104 „przez uznanie, że przepisy te mają zastosowanie do wygasłego zobowiązania wekslowego”,

b/ art. 378 § 1 k.p.c. „przez nierozpoznanie zarzutów przedstawionych w apelacji”,

oraz wniesli o zmianę zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku sądu pierwszej instancji przez oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanych kosztów procesu, ewentualnie – o uchylenie tych wyroków i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Powodowie wniesli o oddalenie kasacji i zasądzenie na ich rzecz od pozwanych kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Prawidłowe przytoczenie podstawy kasacyjnej polega na wskazaniu przepisu prawa (materialnego, procesowego) który – zdaniem skarżącego – został naruszony przez sąd drugiej instancji oraz uzasadnienie na czym to naruszenie polega i wykazanie, że mogło mieć wpływ na wynik sprawy [zob. np. postanowienia SN z 11.III.1997 r., III CKN 13/97 (OSNC 1997, z. 8, poz. 114), z 10.II.1997 r., I CKN 57/96 (OSNC 1997, z. 6-7, poz. 82), z 10.I.1997 r., II CKN 21/96 (OSNC 1997, z. 5, poz. 61), z 26.III.1997 r., II CKN 63/97 (OSNC 1997, z. 9, poz. 129), z 7.II.1997 r., II UKN 72/96 (OSNAP 1997, nr 19, poz. 379), z 16.X.1997 r. II CKN 404/97 (OSNC 1998, z. 4, poz. 59), z 6.XI.1996 r., II UKN 12/96 (OSNAP 1997, nr 10, poz. 173), z 20.XI.1996 r., I PKN 22/96 (OSNAP 1997, nr 5, poz. 74) oraz wyrok SN z 6.II.1997 r., I PKN 68/96 (OSNAP 1977, nr 18, poz. 339)].

Jeśli idzie o podstawę kasacyjną z art. 393¹ pkt 2 k.p.c., to wskazany został – jako naruszony zdaniem skarżącego - przepis art. 378 § 1 k.p.c., brak jednak uzasadnienia zawierającego wymienione wyżej elementy. W szczególności w kasacji nie podano do jakich to zarzutów z apelacji nie

ustosunkował się sąd drugiej instancji. Podstawa ta jest zatem nieusprawiedliwiona.

2. Ocenę zasadności zarzutu naruszenia prawa materialnego dokonuje Sąd Najwyższy na podstawie stanu faktycznego, na którym oparto zaskarżone orzeczenie, jeżeli brak zarzutów z art. 393¹ pkt 2 k.p.c., lub gdy okazały się one nieusprawiedliwione (por. wyroki SN z 7.III.1997 r., II CKN 18/97, OSNC 1997, z. 8, poz. 112 i z 26.III.1997 r., II CKN 60/97, OSNC 1997, z. 9, poz. 128). Zarzut naruszenia prawa materialnego również nie jest usprawiedliwiony Sąd Apelacyjny ustalając, iż przedmiotowy weksel in blanco wypełniony został zgodnie z porozumieniem wekslowym – i powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego – przyjął trafnie, że odpowiedzialność pozwanych jako wystawców weksla własnego, jest taka sama, jak akceptanta weksla trasowanego. Nieprzedstawienie weksla do zapłaty w terminie określonym w art. 38 prawa wekslowego wywiera skutek w postaci wygaśnięcia roszczenia jedynie w stosunku do indosantów (których zresztą przy przedmiotowym wekslu nie ma), a nie w stosunku do wystawcy weksla (art. 53 w zw. z art. 103 i 104 prawa wekslowego). Zob. na ten temat orz. SN: z 7.IX.1964 r., II CR 147/64 (OSN 1965, z. 11, poz. 186), z 22.II.1968 r., I CZ 115/67 (OSN 1968, z. 11, poz. 194), z 8.IV.1998 r., II CKN 669/97 (OSNC 1998, z. 11, poz. 185). Wekslowe roszczenie powodów do pozwanych zatem nie wygasło na skutek nieprzedstawienia weksla do zapłaty.

Skoro zatem podstawy kasacji okazały się nieusprawiedliwione, a brak nieważności postępowania uwzględnianej z urzędu, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 393¹² k.p.c. oraz art. 98 § 1 i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 393¹⁹ i 391 k.p.c.).